

ΛΟΓΟ

Σ

THE ART OF SCIENTIFIC MIND

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

WITH MATERIALS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

DEVELOPMENT OF MODERN TECHNOLOGIES AND SCIENTIFIC POTENTIAL OF THE WORLD

JULY 29, 2019 • LONDON, GREAT BRITAIN

VOLUME 3



ISBN 978-617-7171-80-4



ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЄВРОПЕЙСЬКА НАУКОВА ПЛАТФОРМА»
ОО «ЕВРОПЕЙСКАЯ НАУЧНАЯ ПЛАТФОРМА» • NGO «EUROPEAN SCIENTIFIC PLATFORM»

ΛΟΓΟΣ Σ

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

WITH MATERIALS OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**«DEVELOPMENT OF MODERN
TECHNOLOGIES AND SCIENTIFIC
POTENTIAL OF THE WORLD»**

JULY 29, 2019

VOLUME 3

London • Great Britain

- D 49 **Development of modern technologies and scientific potential of the world** : coll. of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with materials of the International scientific-practical conf., London, July 29, 2019. London : NGO «European Scientific Platform», 2019. V.3. p. 134.

ISBN 978-617-7171-80-4

Papers of participants of the International scientific-practical conference «Development of modern technologies and scientific potential of the world», held in London, July 29, 2019, are presented in the collection of scientific papers.

The collection is dedicated to students, graduates, postgraduates, PhDs, young specialists, lecturers, scientists and others interested persons, as well as for a wide range of readers.

Bibliographic description of the materials of the conference is presented in «Google Scholar». Conference is approved by ResearchBib.



UDC 001 (08)

ISBN 978-617-7171-80-4

© Participants of the conference, 2019
© Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ», 2019
© NGO «European Scientific Platform», 2019

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СОЦІОКОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ

канд. філол. наук, доцент Лєсовець Неля Миколаївна

*ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Україна*

Актуальність дослідження полягає в тому, що сьогодні суспільство перебуває на етапі активної інформатизації та глобалізації, тому його важко уявити без сучасних технологій електронного урядування в будь-якій галузі діяльності. У процесі використання інформаційної структури органів публічної влади електронне урядування сприяє реалізації основних функцій державного управління та місцевого самоврядування.

Мета статті полягає у визначенні напрямів та перспектив електронного урядування як важливої форми організації зв'язків між державою та громадянами.

Завдання дослідження – обґрунтувати необхідність упровадження електронного урядування в діяльність управлінських структур.

Вивченню окремих питань електронного урядування присвячена значна кількість наукових досліджень таких учених, як Г. Бондар, Д. Дубов, О. Кудрявцев, О. Риженко, М. Шкільняк та ін.

В умовах сучасного рівня світової глобалізації розвиток інформаційного суспільства в Україні не може здійснюватися відокремлено від інших держав. Тому важливим елементом інтеграції України у європейський та світовий простір є врахування норм і стандартів її стратегічних ділових партнерів. На виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом наша держава повинна забезпечити комплексний розвиток електронного урядування відповідно до європейських норм. Власне тому Указом Президента України «Про Стратегію сталого розвитку „Україна – 2020”» № 05/2015 від 12.01.2015 р. розвиток електронного урядування визначено одним із першочергових пріоритетів реформування системи державного управління [6].

Термін „електронний уряд” (e-government) уперше було застосовано у 1997 р. за ініціативою Національного наукового фонду США для визначення процесу адміністративної реформи на основі ідеології нового державного менеджменту та широкого впровадження інформаційно-комунікативних технологій у державне управління, насамперед, в органах виконавчої влади. У подальшому для визначення реформ у публічному адмініструванні, які охоплювали всі органи державної влади та органи місцевого самоврядування, цей термін було модернізовано в „електронну державу”. Демократизація публічного управління, зокрема й уведення в електронний уряд електронної демократії, зумовило появу нового терміна, який набув широкого вжитку – „електронне урядування” [5].

Технології електронного урядування вже давно використовуються й успішно функціонують у багатьох зарубіжних країнах (США, Сінгапур,

Великобританія, Швеція, Данія, Норвегія, Коста-Ріка, Катар, Об'єднані Арабські Емірати, Латвія, Естонія, Чехія тощо). Так, Уряд США надає громадянам різноманітні послуги завдяки мережі Інтернет: видачу ліцензій, сплату податків тощо. В Англії реєстрація фірм потребує заповнення через мережу тільки однієї форми. Фінляндія та Сінгапур пропонують своїм громадянам послуги шляхом застосування мобільного зв'язку. Наприклад, Верховний суд Сінгапуру надсилає громадянам SMS-повідомлення, щоб нагадати дату засідання. Крім того, ті громадяни Сінгапуру, котрі авторизовані на сайті, можуть електронним способом подавати до суду позови в незначних справах. On-line податкова служба Ірландії дозволяє підприємствам отримувати інформацію про оподаткування, сплачувати податки, заповнивши відповідні електронні форми, а також отримувати податкові кредити. Сайт Земельної служби цієї ж держави надає компаніям інформацію про нерухомість і дає можливість здійснювати будь-які операції, пов'язані із землею та нерухомістю. Сайт Федерального агентства зайнятості Ірландії містить інформацію про ринок робочої сили для роботодавців і працівників, а сайт Реєстраційної палати дає можливість зареєструвати компанію будь-якої організаційно-правової форми, зареєструвати найменування компанії, унести зміни в статутні документи, оформити фінансові документи, легалізувати іноземні документи. В Естонії функціонує Інтернет-портал „Сьогодні вирішую я” (Tana otsustan mina), за допомогою якого кожен громадянин республіки може взяти участь в управлінні державою – висловити свою думку про поточні процеси в країні, запропонувати поправки до законопроектів тощо. Цей портал також дозволяє користувачу голосувати. Якщо ідея поправки чи іншої пропозиції містить раціональне зерно й підтримується іншими Інтернет-користувачами, естонський прем'єр-міністр відсилає цю пропозицію зі своєю резолюцією до відповідного міністерства чи іншого центрального органу виконавчої влади. Сьогодні болгари завдяки новій ІТ-системі, котра об'єднує паспортний департамент із міністерством внутрішніх справ, поліцією та системою кримінального судочинства, можуть одержати паспорт протягом 5 – 10 хвилин. Зазвичай же ця процедура займає як мінімум кілька тижнів. Це все забезпечується технологіями електронного урядування [3].

Не можна оминати увагою й досвід упровадження електронного урядування в Грузії. Найбільш цікавою особливістю електронного урядування Грузії є Будинки Юстиції – державні установи, уперше створені у 2011 р., спеціально призначені для надання державних послуг. В одному такому Будинку Юстиції будь-якому громадянину в єдиному „вікні” може бути наданий весь спектр державних сервісів висококваліфікованим оператором – від видачі посвідчення особи та свідоцтва про шлюб до реєстрації бізнесу або майна.

Взаємодія на законодавчому рівні в межах електронного урядування Грузії регулюється законами, спеціально розробленими для цієї сфери. Одним із таких законодавчих актів є „Закон про Єдиний державний реєстр інформації” (2011 р.), що передбачає створення єдиного каталогу баз

даних, інформаційних систем і електронних сервісів. Рішення було реалізовано Агентством обміну даних (DEA) й отримало назву „Реєстр Реєстрів” (RoR) [2].

При реалізації електронних державних сервісів у Грузії використовуються такі принципи:

– принцип єдиного вікна (надання будь-яких послуг концентрується в одному місці);

– принцип прозорості й підзвітності державних відомств;

– принцип участі (внесок досвіду й ідей громадян у державне управління).

Завдяки використанню цих принципів громадяни Грузії можуть отримати всі електронні послуги на одному порталі, брати участь в обговоренні й консультуванні законодавчих проектів, а також ознайомитися з будь-яким адміністративним актом уряду.

До того ж, у Грузії чітко виокремлено рівень базових сервісів: управління доступом до порталу за допомогою e-ID (електронних паспортів), підтримка цифрових підписів, онлайн-оплата послуг, передача даних та ін. Також важливу роль відіграє захист даних, фізично безпека забезпечується сервером DIS (Department Integration Server), який є проміжним шаром між сервером баз даних організації і шиною обміну даних G3 (Georgian Government Gateway). З урахуванням інноваційного розвитку Україна досить близька до Грузії, а це означає, що багато рішень, реалізованих у цій державі, можуть виявитися дуже корисними й ефективними при створенні електронного урядування в нашій країні [1].

Відповідно до Концепції розвитку електронного урядування в Україні електронне урядування – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікативних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян [7].

Для ефективного функціонування система електронного урядування повинна розвиватися у трьох основних напрямках – забезпечення взаємодії між органами державної влади; надання адміністративних послуг та доступу до державного управління громадянам; надання адміністративних послуг секторові бізнесу.

Забезпечення відкритості й прозорості діяльності органів влади, а також залучення громадськості до розробки, ухвалення та реалізації державних рішень є одним з основних напрямів діяльності органів державної влади демократичних країн світу [4].

Обравши позитивні приклади зі світового досвіду запровадження системи електронного урядування, з упевненістю можемо констатувати її практичні переваги:

– для громадян – одержувати послуги, надані публічними органами й установами; мати доступ до них через мережу Інтернет; навчатися протягом життя та брати участь в управлінні державою;

– для бізнесу – мати доступ до державних служб у мережі Інтернет, співпрацювати з державою для сприяння соціально-економічному розвитку суспільства;

– для державних структур – підвищити свою ефективність; покращити стосунки з клієнтами й залучити всіх громадян до політичних дискусій, обговорень, зосередивши свою увагу на стратегічних напрямках.

Це вимагає підвищення безпеки інфраструктури електронного урядування, чого можна, як правило, досягти через застосування електронних цифрових підписів і сертифікатів, а також смарт-карт; створення спеціальних веб-порталів, які б дозволили громадянам переходити від однієї необхідної служби до іншої, без необхідності знову посвідчувати свою особу.

Таким чином, кроки щодо впровадження електронного урядування покликані створити належні умови для отримання електронних послуг громадянами та різними суб'єктами господарювання, сприятимуть уникненню бюрократії та корупції в державі, забезпечать вільний доступ до інформації, який регламентований Конституцією України. Також необхідно зазначити й такі переваги, як заощадження часу, оскільки вищезазначені технології сприяють тому, що будь-який громадянин дистанційно може отримати необхідні електронні послуги.

Список використаних джерел:

1. Данилевич С. Я. Впровадження інноваційних управлінських технологій електронного урядування в державні органи України. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/168777/1/Магістерська%20Данилевич%20С.Я.%20МАУНм-21.pdf>.
2. Джига Т. В. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку в Україні електронних адміністративних послуг. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1716/>.
3. Зарубіжний досвід впровадження технологій е-урядування. URL: https://egov.at.ua/publ/zarubizhnij_dosvid_zaprovadzhenja_e_urjaduvannja/zarubizhnij_dosvid/zarubizhnij_dosvid_vprovadzhenja_tekhnologij_e_urjaduvannja/4-1-0-43.
4. Кулик С. М. Електронне урядування в Україні та зарубіжний досвід у цій сфері. URL: <http://fmv-visnyk.pp.ua/wp-content/uploads/2016/2011-20/22.pdf>.
5. Нижній Т. В. Теоретичні засади електронного урядування. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2017/25.pdf.
6. Про Стратегію сталого розвитку „Україна – 2020” : указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України № 649-р від 20 верес. 2017 р. URL: earch.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR170649.html.